

סוף זמן קר"ש

עש"ק חיי שרה

8:34

עש"ק תולדות 8:39

מאן דלא קרי קר"ש בעונתיה
בנדוי הוא כל ההוא יומא
(זוה"ק בלק קפ"ז)

ב"ה

מבני עיינות התאחדותנו

י"ף ע"י: התאחדות אברכים דקה"ל ימב לב דסאטמאר

בנשיאות כ"ק מרן רבינו הנה"ק שליט"א

שיעור השבוע

חבורת יסודי התורה

פרשת חיי שרה

מס' יומא טז: עד יח:

פרשת תולדות

מס' יומא יט: עד כא:

ביש מס' יומא טז: וימא אנו וראים כמה שמירה
היה צריך הכהן שלא יבא ליד סומא, אף
בחינו במקום המוקדש ביותר, וטמא
כמה שמירה צריכים בשעה שיצאים
ממוקום הסמא, וזה אי"א רק בנח תורה
מדי רבש שליט"א פסוק מס' מנות

כ"ו חשון תש"ע

חיי שרה

שנה י"ב גיליון ז' (תפ"ח)

טוב טעם

טעם לקפיצת הדרך

ואבא היום על העין. פרש"י היום יצאתי והיום באתי. יש לדקדק מה קמלין בזה היום באתי. אך הענין יש לברר עפ"י מ"ש ובטובו מחדש בכל יום תמיד מעשי בראשית, כי כל מעייני החכמה והתורה מתחדש בכל יום ע"י חדושי תורה שהצדיקים מתחדשים ובוזה מתחדש בכל יום מעשי בראשית. אי"כ העבד הזה שכתוב עליו דמשק אליעזר שהיה דולה ומשקה מתורת רבו לאחרים היה צר לו מאד שיתבטל יום הזה מתחושי תורה של א"א ע"ה. לכן היום הזה שהלך מאת פני א"א וישמע ממנו דברי תורה ה' ההכרח שיבא באותו היום למתוח חפצו למען לא יתבטל יום אחד מלשמוע חדושי תורה מפי רבו אשר ע"י תורתו מתחדש בכל יום מעשי בראשית.

תפארת שלמה

זווג הגון יצחק לרבקה

אותה הוכחת. פרש"י ראויה היא לו שתהא גומלת חסדים. ויל"פ עפ"י המשפטים ע"פ אעשה לו עזר כנגדו, שאם האשה היא מתגדת בטבעה לטבעו של הבעל, ע"י היא עזרו, כי לא טוב אם שניהם הם וותרנים ופזרנים. והנה אברהם שהיה במדת החסד ה' שרה ענינה צרה באורחים, יצחק שהי' במדת הדין פחד יצחק, טוב מאד שתהי' אשתו במדת החסד גומלת חסדים טובים, ולכן אמר לעבדך יצחק.

תורת משה חתם סופר

אליעזר בדק דוקא בגמילות חסדים

רבתינו ז"ל אמרו כל כלה שעיניה יפות כל גופה אין צריך בדיקה. וזה דבר שהחוש מכחיש, כי כמה מכערות בעולם שעיניהן יפות. ועוד קשה מה ראו רבותינו ז"ל על ככה, לתן עצה לבדק אחר יפי חיצוני זה, והוא שקר החן והבל היפי. אלא ודאי שנתנו עצה לבדק אחר מעשיהן, וזאת העצה היועצה שיבדק אם היא בעלת עין יפה וגומלת חסדים כי אם עיניה יפות בבריות, אז היא בלי ספר שלמה בכל המדות, ולמדו רבותינו ז"ל מן אליעזר שלא בדק את רבקה כי אם במדה זו כי מדה זו בנין אב על כל המדות. ובדרך פשוט נראה שלקח לו אליעזר סימן זה לומר אני לא אשאל ממנה כי אם הטי נא כדך ואשתה ולא אוכר לה גמלים ולא אבקש אליהם ואם היא תשיב אמריה ותאמר שתה וגם גמליך אשקה ותהיה חסה על הגמלים יותר ממני ודאי רוח אלהים דבר בה שהגמלים יהיו שלה כשישא אותה יצחק ועל כן היא חסה על הגמלים יותר ממני כי אינם שלי ולסוף יהיו שלה וחסה עליהם כי יהיו ממונה.

כלי יקר

תחשוך בו עבור צדקתו, מוטב, ואם לא, לא תקרב לפתח ביתי, ושמא תאמר מה בצע לי כי אנשא לת"ח וצדיק, הוא יקבל שכרו לעוה"ב ואני לא, ומוטב לי להנשא לאיש עשיר ואהנה מעוה"ז, זה אינו, כי אמרו חז"ל שגם האשה יש לה חלק לעוה"ב מתורתו של בעלה.

והנה הטעם שצויה ה' לישראל ליתן מחצית השקל ולא שקל שלם, כתב מהר"ם אלשיך, משום דאיש בלא אשה הוא חצי גוף, והנשים לא חטאו בעגל ולא הוצרכו לכפרה, רק האנשים שחטאו, לכן רק מחצית השקל, לכן נתן לה בקע לגולגולת, רמו לה כי לא דבר קטן הוא להודווג לצדיק זה. ורבקה הבינה רמזים אלו, וחשקה ביצחק להתרבה עצמה בגוף קדוש אשר מסר נפשו על קידוש ה', כנגד רצון אחיה ואמה הרשעים חומדי ממון ומואסים בדרכי ה'.

שבת מסיר פיק ה'

נסים מצד הקדושה

ויספר העבד ליצחק את כל הדברים אשר עשה. פרש"י ז"ל ממד"ר גילה לו נסים שנעשו לו שקפצה לו הארץ ושנודמנה לו רבקה בתפלתו. ויל"פ עפ"י המבואר ברמב"ם ז"ל בענין האמנת הנביא דע"י אות ומופת לבד אין להאמין לו שמה הוא ע"י לאט וכישוף, רק אם רואין בחכמתו ובמעשיו שנתעלה בהן על כל בני גילו, מעמידין אותו בזה על חזקתו כמו שצותה התורה לסמוך על שני עדים אעפ"י שאפשר שמעידים שקר. ולכן אליעזר שרצה לספר ליצחק את כל הנסים שנעשו לו בדרך, חשש שמא יחשוב יצחק שאינם מצד הקדושה דשמא הם בלאט וע"י כישוף, ע"כ הוצרך אליעזר לספר לו כל התנהגותו מגדל הבטחון שבטח בהש"ת ואת כל עשיותיו ותנועותיו והילוכו הכל ה"י מקושר עם התה"ק ובבטחון להש"ת, ואחר כל זאת אם נעשו לו נסים, ודאי שהם מצד הקדושה. והוה פ"י הפסוק, ויספר העבד ליצחק את כל הדברים אשר עשה הייני כל התנהגות שלו איך התנהג על הדרך וכל מעשיו והילוכו, ומפרש רש"י ז"ל למה הוצרך לכל זאת לספר את מעשיו, מפני שגילה לו נסים שנעשו לו קפיצת הדרך וכדומה, וכדי שלא יחשוש יצחק שכל הנסים הללו לא נעשו מצד הקדושה, לכן סיפר לו את כל מעשיו ומוה יודע איפוא שהנסים היו מצד הקדושה.

דברי יואל

הסתפקות במועט

ויצא העבד כלי כסף וכלי זהב ובגדים ויתן לרבקה, הקשה הרד"ק מהר"ד מבעלזא ז"ע, בשלמא כסף חובב שלא למתנה, אבל בגדים למה שלא וכי ידע מדתה, ותיריך ששלח בגדים לדוגמא להראות להם בגדי הצניעות שלובשים בביתו. **ולדרכו בקדוש נ"ל באופן אחר,** כי דרכו של אברהם אבינו, אף שנתברך מן השמים בעושר ונכסים, **מכל מקום התהלך בצדק במדת הסתפקות הוא וכל אנשי ביתו ולא פזרו ממון על מותרות,** והיו לובשים מלבושים פשוטים, ולכן כאשר הוציא העבד כלי כסף וכלי זהב להראות רוב עושרו של אברהם אבינו, הוציא תיכף אח"כ שמלות ובגדים, להורות כי בביתו של אברהם אבינו הולכים בבגדים פשוטים בדרכי הצניעות, ואינם מפזרים ממון לצורך מלבושים יקרים.

ברך משה סוכות צח

אומרים מעט ועושים מעט

ויען עפרון את אברהם לאמר לו, אדני שמעני ארץ ארבע מאת שקל כסף בניו ובינך מה הוא. הנה אצל עפרון הטעם בתיבת "ארבע" הוא פשטא ובתיבות "מאות שקל כסף" ו"גו וישקול וגו" ארבע מאות שקל כסף וגו', הטעם בתיבות "ארבע מאות" הוא מהפך פשטא. ואמרו בשם הגאון מווילנא זצ"ל, דהנה עפרון התבייש לבקש בפה מלא "ארבע מאות שקל כסף", בפרט לאחר שכבר אמר "לא אדוני, לא תקנה אותה בדמים", ולכן אמר "ארבע" בקול רם, שיהא נשמע כאילו מבקש אך דבר מועט, ולזה רומז הפשטא, ובליחשה אמר שכונתו ל"ארבע מאות שקל כסף", ולזה רומז הדרגא תביר, כלומר שירד מדרגה, שכאן דיבר בליחשה. אבל אברהם אבינו ע"ה הבין ערמוניותו, וקרא בקול גדול באוני בני חת, למען ישמעו כולם, ואמר לו: הנה אשקול לפניך ארבע מאות שקל כסף אשר דברת באוני בני חת. ולזה רומז הטעם "מהפך פשטא".

בסאור הגדול

אברהם אבינו נתברך בכל, ממש

ואברהם זקן בא בימים וה' ברך את אברהם בכל, הנה בשי"ב פ"ב פליגי תנאי, חד אמר שהיה לו בן וחד אמר שהיה לו בת ובכל שמה. ולפ"י ז"ל פשוט ומצינו דקראו שמות על שם המאורע, ראובן ראו מה בין בני וכו', וכדומה הרבה, ואומר דבאמת נתברך אברהם מאת השי"ת בעושר כבוד ונכסים, ולעת זקנותו היה לו בן, ולא חסר לו כלום בעולם, רק שלא היה לו בת, וכאשר ניתן לו בת, אז היה לו הכל, אין חסרון שום דבר, ולכן קרא שמה בכל על זה, כי בבואה לעולה היה לו הכל בברכת ה'.

כתב סופר

לא הררה אחר השי"ת

ואברהם זקן וכו' וה' ברך את אברהם בכל. ונ"ל עפ"י"מ שאמר הרד"ק מוהר"ש מיעריסלאב ז"ל, ולכן ה"י זקן ושבע ימים כי לא ה"י מהרהר ח"ו אחר מדותיו של הקב"ה, וכל מה שערב עליו קבלום באהבה, ולברכה ה"י נחשב אצלו, דאם ה"י ח"ו מהרהר ה"י אומרים לו, עלי השמימה ותראה כי הכל לטובתך לכן טוב לו שלא להרהר ולהשאר בחיים עכדה"ק, וחס"א ואברהם זקן, נעשה זקן וה' ברך את אברהם בכל כי הכל ה"י אצלו לברכה.

בין ודי

האשה בתורת בעלה

ויקח האיש נזם זהב בקע משקלו ושני צמידים על ידיו **עשרה זהב משקלם.** וקשה על אברהם שה"י עושר גדול למה שלא לרבקה דבר מועט כזה. ב', למה צריך הכותב להודיענו מה ששלח לה ומה תועלת בדיעה זו. וי"ל כדי ללמדנו מוסר השכל, שהכלה ואביה ואמה לא יקחו את החתן לשם ממון רק עבור צדקתו ושלימותו, לכן אברהם לגדול צדקתו שלח לה דבר מועט, לרמוז לה שלא יעלה על לבה לחשוך ביצחק בעבור רוב עושרו כי אם על שלימותו וחכמתו תורתו, ובוה חזכה לבנים מקבלי הלוחות ועשרת הדברות, לכן אם

בספר מעשה השם מסופר בזה"ל אמר מורי [הגאון הקדוש רבי צבי אלימלך שפירא מבבלאזוב] ז"ל, שלא ידעו הצדיקים, מקור ושרש נשמתו הגבוה [של הרבי ר' הערש מרימנוב], ואמר, שהורידו משמים אש שורף, שהיה לוהט כאש בקדושה גדולה, מערב ועד בקר.

בעודו ילד קטן והוא בן עשר שנה נשאר יתום מאב ואם ודודו הכניסו לביתו ונתנו לחייט א' שילמדו אומנות זו, ואף בעת שהי' אצל החייט יראת ה' חפף עליו כל היום, והתפלל בכוונה עצומה והנהיג עצמו בקדושה ובטהרה ובלילה קם בהסתר והעריך תיקון חצות בבכי ובדמעות, כשהגיע לבן ט"ו גמר בדעתו שלא יבלה זמנו לריק רק בעבודת ד', והשליך מלאכתו, ונדד מעיר לעיר עד שבא לפריסטיק והלך לבית מדרשו של הרה"ק ר' מענדלע מרימנוב זי"ע, וישב אצל השולחן ותהלים ברדיו וקרא בו בעינים דומעות, ונגשו אליו אנשים ושאלוהו מה מעשהו, אמר להם שהוא יתום מאב ואם, ואין לו כלום וכל מגמתו היא רק ללמוד תורה, ונכמרו רחמם עליו ולמדו אותו, ועלה ונתעלה בלימוד התורה מעלות מעלות, ואת פני הרה"ק ר' מענדלע מרימנוב זי"ע לא ראה רק בעת התפילה, והוא רצה מאוד לשבת בביתו ולראותו תמידי ולשמשו וללמוד ממעשיו וללכת בדרכיו, וישם עצות בנפשו והלך לא האיש אשר על ביתו של הצדיק ואמר לו שיתן לו לשמש בבית להביא עצים וכדו' והלה הסכים ברצון ואח"כ ביקש ממנו שגם רוצה להחם הבית ועי"ז יהי יותר בבית, ויתן לו גם שאלתו זו, ואחר כמה ימים ביקשו שיתן לו לכבד את חדרו של הרה"ק וגם זה הרשה לו, עד שנעשה כל המוציא ומכניס על ביתו של הצדיק רק דבר אחד לא הרשה לו המשמש לעשות והיא להציע את משכב של הרה"ק ר"מ, כי פחד מהרה"ק ר"מ אולי לא יעשה בכי טוב את המשכב והצדיק יקפיד עליו, וכמה שהפציר שירשה לו לעשות את זה לא הסכים, עד שפ"א ירט הדך גנד המשמש וביקש מהרבי ר' הערש שיכין הפעם את מיטת הצדיק, וכן הוה והכין את המטה בידים חרוצות כדי שינעם הצדיק, ודמעות של שמחה זלגו מעיניו בשעת עשיתו, והיה כבוא הרה"ק לנוח מעט מעבודתו וברוח קדשו הרגיש כי לא יד משמשו בזה, שלח אחר משמשו ושאלו מי הכין המטה היום והודה המשמש כי המשרת ר' צ"ה הוא הכין את זה והמשמש פחד מהמטה לא טוב התחיל לתרץ עצמו שרק הפעם הרשה לו כי אנוס הי', ויאמר הצדיק אם הבהור צ"ה יכול להציע המטה כך, בכך און מן היום ההוא והאלה לא יהין איש אחר להציע את המטה כי אם הוא, ומהיום ההיא והאלה נקרא כל יום אל המלך פנימה, ושם מצא מגמת נפשו ושאף תורה וחכמה, והשתלם בתורה וחסידות ביתר שאף, והרה"ק ר"מ חיבבו מאוד, עד שהרה"ק ר"מ אמר שכמו שהאריה"ק אמר שבא לעולם רק בשביל תלמידו ר' חיים ויטאל כך גם הוא לא בא לעולם רק בשביל הרבי ר' הערש, וכאשר עבר ר"מ מפריסטיק לרימנוב לקח אותו עמו, ושם אדון רביו זיווג הגון ואחרי הנישואין נשאו רבו וישמחו אדון על ביתו וכל אשר בבית הפקיד על ידו.

כחן הילומים על ראשו יצור

בשנת הסתלקותו של רבו הרה"ק רבי ר' מענדלע חלם הרה"ק ר"מ חלום שהמלאך מטי"ט הושיב את הרה"ק הרבי ר' הערש על כסא, והחלום הי' קשה בעיניו ושלה אחרי הרה"ק ר' נפתלי מראפשיץ זי"ע לעשות לו הטבת חלום, ואירע עוד אחר זה כי פ"א אחר התפילה כאשר הלך הרה"ק ר"מ לחדרו לפני ניתוח תפילין ר"ת ודרכו הי' שחלף כל מלבושיו מחמת זינת שביסה אותו מהעבודה החזקה בעת תפלתו, והרבי ר"ה עזר לו בלבישת הבגדים ואז בעת עסקם בזה סיפר הרבי ר' הערש לר"מ שראה בעת התפילה אחד מחסידיו של ר"מ שהלך כבר לעולמו, ושאל אותו ר"מ אם ראהו על פניו וגידי לו תוארו, ענה הרבי ר' הערש שראה אותו אל פניו וזה תוארו, אז נשתנה פניו של ר"מ ושלה אחרי ר"מ מראפשיץ להתייעץ עמו, ויעץ ר"מ שישלחו את הרבי ר' הערש מפניו ולא ישרתו עוד, וכן הי' ונגרש מבית ר"מ רק זאת ביקש

הילולא די צדיקיא

הרה"ק רבי צבי הירש מרימנוב זל"ה
לי חשוון תר"ז לפ"ק

שירשהו לפחות לשמשו בזה לכרוך אחר התפילה את התפילין של ר"ת ולהניחם בהתיק שלו, והנה לא כלתה השנה והרה"ק ר"מ נסתלק ביום ל"ג בעומר שנת תקע"ה, והרה"ק ר"מ מראפשיץ אל הי' ברימנוב בשעת הפטירה אבל על שבועות בא לרימנוב וביקש מבנו של ר"מ ר' נתן לייב שימלא מקומו של אביו, אבל הוא לא רצה, באמרו כי אין הגדולה לו רק של הרבי ר' הערש כי אביו אמר עליו הולך בדרך תמים הוא ישרתני, ור"מ עזב את רימנוב שלא יפתחו למלאות מקום אביו, והרה"ק ר"מ מראפשיץ עשה אז הספד תמרוורים על הרה"ק ר"מ ובתוך ההספד אמר כי יען כי הכיר בהרה"ק הרבי ר' הערש אשר יבוא לקחת המדריגות של רבו דין גרמא אשר שלחוהו מביתו והחזיק זאת לסגולה כי יארך ר"מ ימים על ממלכתו, כאשר שמע הרבי ר' הערש את דבריו אמר שהצדיק ראה ולא ראה, כי לו לא הי' גרש מביתו לא הי' מניחו להיות נפטר לבית עולמו כי"כ מהרה, אבל מעשה בעל דבר הצליח, כי ר"מ ביקש ממנו שיתפלל עבורו שיחי' עד אחר שנת תקע"ה ואם יעבור השנה אז נזכה לשמוע שופר של משיח, אבל בעוה"ר לא זכינו, מתחילה היתה התנגדות על דרכיו שהי' מופלאים מאד אבל לאחר זמן ראו כי איש קדוש ונורא והתחילו לנהרות אליו אלפי ישראל, וגם צדיקי דורו העידו עליו כי גדול הוא.

עבודה הקדושה

בעידן תפילתו היה כחד ממלאכי מעלה, אדם מניחו בוויית זו ומצאו באחרת, ולא היה יכול שום אדם לקרב אליו בעידן תפלתו, כי מי שעמד סמוך לו, אז לקח אותו, ורקד עמו בכל כחו, עוד שכמעט הוציא נשמתו, ופעם אחת היה שם נפח אחד, גבור גדול מן הגבורים המפורסמים, והתפאר בעצמו, שהוא בודאי יכול לקום במקום קדשו של הרבי, ומי יקימנו בגודל גבורה שיש לו, וכשהגיע עידן התפלה, לקח אותו הרב הקדוש, ורקד עמו עד שכמעט פרחת נשמתו, ובקושי היה יכול להמלט ממנו. (מנחם צבל)

ופעם אחת, לקחו אנשי תפלה את התנור של ברזל, וחממו אותו כמו אש ממש, והעמידו אותו סמוך לו (להרבי ר' הערש), וכאשר הגיע הצדיק להתנור, אחזו ורקד עמו, ולא הרגיש כלום, מגודל התלהבות לבת אש אשר היה בו, ומי שראה עבודה כזו, מצדיק קדוש כזה, נמס לבו בקרבנו. (מנחם צבל)

ופעם אמר רבי אליעזר מדזיקוב זי"ע שכדאי לנסוע להרבי ר' הערש מרימנוב זי"ע לראות האידן הוא תפלת שמונה עשרה, בהבושה שהוא פוסע השמועי, וכדאי לראות האידן יהודי מתבייש מלפני השיי"ת. (מבאר רבותנו)

ולא רק בעבודת התפילה אלא גם בשאר עניינים עבד עבודה קדושה ובספר מנחם צבי כתוב בזה"ל סיפר לי בארץ ישראל, זקן אחד ע"ה, שסיפר לו חסיד אחד, שהיה ישן עם הרב הקדוש ר' הערש בבית אחד, והיה מנהוג [של הרבי ר' הערש], שהלך לישן בלילה קודם חצות, אחר כך כשהגיע חצות לילה, נתעורר ברעש גדול, וצעק, הייליגע מאמע רחל, וקפץ מהמטה בקולות וצעקות, ובכיות על צער השכינה וגולתו של ישראל, וכן נהג תמיד.

והוא נהג, שאחר ששאלו אותו, נכנס לחדר מיוחד על איזה רגעים, ואחר כך יצא, והשיב על כל מה ששאלו אותו בדרך נפלא. (מעשה השם)

בשמתו צדיקים

צדיקי דורו העידו ואמרו עליו גדולות ונצורות, ובספר י"ג אורות מספר שמרן הקי' מצאנו אמר שכל הצדיקים השיגו מדריגות עליונות על ידי כוח התורה, וזלת הרבי ר' זושא והרבי ר' הירש מרימנוב שהשיגו על ידי גרוינים (בלשוננו זיי עענן וענאנען מיט העק אין הימל), פירוש הדברים, כי כדי לפתוח דלת הסגורה, צריכים מפתח המיוחד לה, אבל יכולים להכנס גם בלי מפתח, על ידי שבירת הדלת, וכן בדבר הזה, שעל פי פשוט משיגים מדריגות עליונות רק על ידי לימוד התורה הרבה מאוד, אבל הוא הרבי ר' זושא והרבי ר' הירש השיגו מדרגות נשגבות בדרך עבודה המיוחד שלהם.

וסיפר הגה"צ מקוויאשד זצ"ל, פעם אחת, היה הרב הקדוש רבי חיים מאיר יחיאל ממאגלנציא זצ"ל, עם חותנו הגה"ק רבי יעקב ממעליץ זצ"ל, אצל הרה"ק מרוזשין, ואמר להם הרב הקדוש מרוזשין, ויולט איר זעהן מאפי שכנתא אז תסעו להרב הקדוש רבי צבי הירש מרימנוב, ותסתכלו בתואר פניו של הרה"ק מוה"ר רבי צבי הכהן, ותזכו לקבל פני שכינה, וכן עשו, שנסעו אליו על שבת קודש.

ובספר טיול בפרדס כתוב בזה"ל שמעתי מפ"ק אאזמו"ר זי"ע [בעל קול אר"י] שסיפר, שכשהיה צעיר לימים נסע אל הרה"ק ר' אשר זי"ע לראפשיץ, ובדרך נסיעתו היה עובר עיר רימנוב, והיה אצל הרה"ק ר' צבי הירש זי"ע משם, וביקש שיברכו, וברך אותו, ואמר זקיני בזה"ל: בשעה שברכני איזט מיר איין פיער העריינעקומען אין פנים.

ד' נתן לחק

הי' לו צער גדול בניס רח"ל, כי שמונה עשרה בניס ובנות שהי' לו לא נשאו לו כ"א אחת, ולא חטא על נפשו ולא הרחר אחר מדותיו של הקב"ה וקיבל הכל באהבה אבל אשתו לא יכלה לתת מעצור לרוחה הנדכה ותבא ותבך לפני הרה"ק רבי ר' מענדלע מרימנוב זי"ע צרת נפשה אז קרא הרה"ק רבי ר' מענדלע מרימנוב זי"ע את הרבי ר' הערש זי"ע ויאמר לו עד מתי תהי' ממשך נשמות קדושים כ"כ אשר לא תוכל לקיימם...

כשנפטר עליו בנו השבעה עשר ובשבת שבתוך השבעה התפלל בשמחה עצומה ורקד באמירת לכה דודי, שאלו חתנו, תמיהני, הלא כל העולם באים אליו ונושעים בתפלתו ואמאי לא יתפלל בעד עצמו שבניו ישראו בחיים, אמר לו כי זה הוא עבודת ה' והמשך ואמר לו מדוע לא יקשה בנייך על אברהם אבינו שאמר לו השיי"ת שיעלה לעולה בנו ולאמלי ביקש אברהם אבינו מהקב"ה שלא יקריבו בוודאי ההי' השיי"ת נתרצה לו אלא שראה שיצמיח מזה טובה לדורות הבאים לכן לא ביקש מאומה ורצה לקיים מצות הקב"ה.

כשבתו האחרונה שכבה על ערש דוד, והיתה זאת בליל שבי"ק והוא התפלל כמנהגו בהתלהבות ושמחה ובאמצע שלחנו באה לפניו כלתו של הרה"ק רבי ר' מענדלע מרימנוב זי"ע וצעקה לפניו שיתפלל על בתו שהיא גוססת, אז הניח פניו על ידיו כמו בעת נפילת אפיסם, ואח"כ הגביה ראשו ואמר כתיב ואתחנן אל ה' בעת ההיא לאמר שמרע"ה ביקש מהקב"ה שאהי' בעת ההיא מלשון בעתה ופחד, לאמר, יוכל להחזיק מעמד ולא יפול מאומנתו והמשך ואמר רבשי"ע אשר בידך נפש כל חי בכל עת ובכל שעה מה איכפת לך אם תעכב הדבר ותשאר בחיים עד אחר שבי"ק שלא תכשל שמחתי בשבי"ק וכך הי' שנשארה בחיים עד יום ב'.

אשכנתי דובי

הרבי ר' הערש נסתלק ל' מרחשון אדר"ח כסליו תר"ז, ובאותם השנים אשר חרש חשוון חסר מחזיקים את היומא הדילולא ביום כ"ט חשוון

זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל אמן

וימנע אשׁל בבאר שבע, ופירש"י רב ושמואל, חד אמר פרדס להביא ממנו פירות לאורחים בסעודה, וחד אמר פונדק לאכסניא ובו כל מיני פירות. ובמס' סוטה (דף י.) מביא המחלוקה משמיה דרבי יהודה ורבי נחמיה, וכן הוא במדרש רבה (פנ"ד ס"ו). ויקרא שם בשם ה' אל עולם, ותרגומו וצלי תמן בשמא דה' אלהא דעלמא.

ובפשטות י"ל בהקדם מה דאיתא בגמרא (בבא בתרא י.) רבי אלעזר יהיב פרוטה לעני והדר מצלי, אמר כתיב (תהלים יז טו) אני בצדק אחזה פניך אשבעה בהקיץ תמונתך, מאי אשבעה בהקיץ תמונתך, אמר רב נחמן בר יצחק אלו תלמידי חכמים שמנודין שינה מעיניהם בעולם הזה, והקב"ה משיבען מזיו השכינה לעולם הבא. ולכאורה קשה דמקושית הגמרא מאי אשבעה בהקיץ תמונתך משמע שרצה לשלב סיפא דקרא לרישא בחד ענינא, ולפי מה שדרש לבסוף הרי הם שתי ענינים נפרדים.

וביאר כ"ק מרן אאמ"ר זללה"ה בברך משה (פ') ויצא עמוד קעא) דהנה מודעת זאת מפי ספרים וסופרים, שצריך האדם לעשות הכנה דרבה קודם עמדו בתפילה לפני המקום, כי בזה יפעול שתפילתו תהא רצויה ומקובלת לפני הבורא ית"ש, ושתים הנה הדברים אשר על ידם יכונן האדם את נפשו לפני התפילה, הא' על ידי מצות צדקה, וכדברי הגמרא אני בצדק אחזה פניך, והב' על ידי לימוד התורה, ככתוב (משלי כח ט) מסיר אזנו משמוע תורה גם תפלתו תועבה. וכן ידוע שהקפידו על זה כל הצדיקים, שלא עמדו להתפלל מבלי עסק התורה באשמורת הבוקר קודם התפילה. והוה ביאור דברי הגמרא, רבי אלעזר יהיב פרוטה לעני והדר מצלי, דכתיב אני בצדק אחזה פניך, ובמצות הצדקה עשה הכנה לתפילתו, ועל זה פריך מאי אשבעה בהקיץ תמונתך, פ' היאך יעמיס בסיפא דקרא ענין ההכנה לתפלה, ועל זה קדריש אלו תלמידי חכמים שמנודין שינה מעיניהם בעולם הזה, ומשכימים באשמורת הבוקר לעסוק בתורה, אשר גם זה משמש כהכנה דרבה לפני התפילה, עכ"ד.

ובזה יתבאר מה דפליגי רבי יהודה ורבי נחמיה, חד אמר פרדס, וכתב בערוגת הבשם בפרשתן שהוא רמז על לימוד התורה, והיינו שנטע פרד"ס, ראשי תיבות פ"שט ר"מז ד"רוש ס"וד, ע"ש. וחד אמר פונדק לאכסניא, רמז על מצות צדקה, ואחר שעשה אברהם אבינו הכנה דרבה בלימוד התורה לרבי יהודה, או בנתינת צדקה לרבי נחמיה, ויקרא שם בשם ה' אל עולם, ותרגומו וצלי תמן בשמא דה' אלהא דעלמא, דאז עמד להתפלל לפני קונו, כי לימוד התורה ונתינת צדקה הוא הכנה הראויה לעבודת התפלה.

דברות קודש

מכ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

ס"ג פרשת וירא שנת תש"ע לפ"ק

נתפרסם ע"י ועד להוצאת ספרי כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

ב

עוד יתבאר בהקדם מה שכתב מרן החתם סופר (פ') וישלח עמוד קסד) לבאר הענין מה שהכין יעקב אבינו את עצמו לנגד עשו לדורן ותפלה ומלחמה, כי יש שלשה בחינות בעשו, האחד כשהוא בבחינת אח, וכן היה תחלת הכוונה שיהיה עשו משמש ליעקב כיששכר עם זבולון, ואז ראוי הוא לדורן, הבחינה השנית כשאין ישראל עושים רצונו של מקום ומתחבר ס"מ שר של עשו עם נוקביה וזהו בחינת שעי"ר גימטריא ס"מ לילי"ת, ואז מהני וצריך תפלה, והשלישית היותר גרוע דורו של שמד ר"ל, שאז מדה"ד של מעלה מסכים להרע ח"ו לשונאי ישראל, וגם תפלה לא מהני סתם תפילתי, ואז נקרא סמא"ל ומתחבר עם נוקביה לילי"ת ר"ל וגימטריא שלהם אדו"ם, אם תחשוב מ"ם סתומה לת"ר, והוא ראשי תיבות אין ד'רוש ו'אין מ'בקש, ואז צריך מסירות נפש ומלחמה, עכ"ד.

ובדרך זה ביאר כ"ק מרן אאמ"ר זללה"ה (בחידו"ת לפסח עמוד צח) מאמר המכילתא (פ' בשלח) עה"פ ויאמר ה' אל משה מה תצעק אלי דבר אל בני ישראל ויסעו, אמר הקב"ה למשה הים סוער והשונא רודף ואתה עומד ומרבה בתפלה לפני, אמר לו משה מה עלי לעשות, אמר לו ואתה הרם את מטך. דהנה בשעת

קריעת ים סוף קטרג שרו של עשו עד שהסכים מדת הדין של מעלה להרע לישראל כמבואר במדרשי חז"ל, ואז גם התפלה לא מהני, וזה שאמר לו הקב"ה למשה ואתה עומד ומרבה בתפלה לפני, הלא בעת כזאת אינו מועיל תפלה כי המדה"ד של מעלה כבר הסכים להרע לשונאי ישראל, על זה אמר לו משה אם כן מה עלי לעשות, אמר לו ואתה הרם את מטך, היינו שיבואו בני ישראל בתוך הים במסירות נפש, כי רק זה יועיל בעת צרה כזאת, עכ"ד.

אך יש עוד עצה להכניע כוחות הקליפה, והוא מה שהביא ההפלאה בפנים יפות (פ' תולדות) בשם הגאון בעל פני יהושע לפרש דברי הגמרא (ברכות ה.) כל העוסק בתורה מזיקין בדילין הימנו, שנאמר (איוב ה ז) ובני רשף יגביהו עוף, ואין עוף אלא תורה, ואין רשף אלא מזיקין. דהנה נוקבא דקליפה לילי"ת גימטריא ת"פ, והזכר ס"מ, ושניהם גימטריא רש"ף, וכשמתדבקין נולדו מהם מזיקין והם בני רש"ף, אבל השם אל שבשמו של הס"מ מפסיק ומפריד בין הס"מ לנוקביה, וכשתוסיף מספר א"ל לרש"ף גימטריא תור"ה, והיינו דקאמר דתורה מבטל המזיקין, עכ"ד.

דהנה לעיל מינה כתיב והוכיח אברהם את אבימלך על אודות באר המים אשר גזלו עבדי אבימלך, ופי' א"ז זללה"ה בייטב לב בפרשתן כי נודע דכדי לעבוד את הבורא צריך הרחבה, לכן צריך הבורא יתברך להשפיע רב טוב לישראל, לתת להם בני חיי ומוזני רווחא בהשקט ומנוחה, ויושיעם למען שמו לעבדו בנחת ובשמחה בלי שום מונע ומעכב חלילה. ואיתא בזה"ק (תרומה דף קנב:) בפסוק (שמות כה כג) ועשית שלחן וגו', בזמנא דהווי ישראל בארעא קדישא, יהבו חולק תמצית לעמין, והשתא דישראל בגלותא אתהפך בגוונא אחרא למלאכ דאתקן סעודתא לבני ביתיה כו', (המשך בעמוד ד)

שאלו שלום ירושלים

דעם קומענדיגן וואך לסדר ועשה חסד עם אדוני אברהם ח"י שרה איז געווידמעט צום יערליכן אפייעל

למען די הייליגע 'מוסדות תולדות אברהם יצחק' בארה"ק

על טהרת הקודש

טייערע אידן אחים לדעה!!!

מיד נויטיגן זיך יעצט זייער אין אייער הילף און מער ווי געווענליך כדי אז די קהלה קדושה

און די חבריא קדישא, וועלכע גיבט אזויפיל צו פאר'ן פראכט פונעם יהדות הצרופה אין

אלגעמיין און פאר'ן חסידי'שן וועלט ספעציפיש, זאל קענען ווייטער אנגיין

נאך ביתר שאת וביתר עז

מוסדות
תולדות אברהם יצחק - בארה"ק
בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

צמצולו בלכר

בירורי הלכות, נערך (נסדר ע"י מערכת "בית ועד לחכמים" שע"י מבצר הכוללים קרית יואל והיו למראת עינו של הגה"צ דומ"ץ קרית יואל שליט"א)
להערות והארות: 845 781 7213 ע"י הפעקס : 845 662 4936 ע"י

גדר מאכלים הנאכלים חיים שאין בהם בישול עכו"ם

א) בשבוע העעל"ט נתבאר שמאכל הנתבשל ע"י גוי אסור באכילה ודוקא אם פעולת הבישול היא פעולה חשובה אבל אם אינה פעולה חשובה אינו אסור, ויש שני אופנים שהפעולה אינה חשובה, 1) אם המאכל ראוי לאכול חי (רו"ט) שבכח"ג הבישול אינו פעולה חשובה כ"כ ואינו נאסר כשהגוי מבשלו, 2) מאכלים שאין עולים על שלהן מלכים, שכיון שמאכלים אלו אין חשובים אין נאסרים כשבשילם גוי (אע"פ שא"א לאכלם חי).

ב) ועכשיו נבאר פרטי הדיון של מאכל הנאכל חי ובשבוע הבעל"ט יתבאר בעו"ה פרטי הדיון של מאכל שאינו עולה על שלהן מלכים.

ג) מים שבישולם הגוי מותר לישראל לשתותם, כי יכולים לשתותם בלא בישול, וכן אם הגוי מבשל קאמפאט מפיטשע"ס או פלומען" או עפל, מותר לאכלם חי, פירות אלו נאכלים חיים.

ד) אבל קאמפאני"ס שמוכרים פיעט"ש קאמפאט וכיו"ב, צריכין להקפיד שלא יתבשל ע"י גוי (אלא אם הישראל מסייע כמו שיתבאר בהמשך דברינו א"ח), כי הקאמפאני"ס משתמשים בפירות המיוחדים לבישול ואינם ראוים כלל לאכלם חיים.

ה) דבר שאינו נאכל חי, אע"פ שבשעת הדחק יכולין לאכלו חי, שייך בזה בישול עכו"ם, וע"כ ביצה שבישלו הגוי אסור משום בישול עכו"ם אע"פ שבשעה"ד גדול יכולין לאכול ביצה כשהוא חי.

ו) דבר שיכולין לאכול חי, אע"פ שדרך העולם לאכול אותו בעיקר כשהוא מבושול, אין בו בישול עכו"ם כיון שראוי לאכול חי, וע"כ מיעור"ו שבישול הגוי [בגון שטיגן קדירה של זיס"ע מיעור"ו] מותרים באכילה כיון שראוי לאכול חי הגם שדרך העולם לאכול אותם מבושלים.

ז) ואפילו אם אינו נאכל חי בפני עצמו אלא עם תערובות מאכלים אחרים, לדוגמא בצלים, שאינו נאכל חי בפנ"ע אלא עם תערובות בתוך ירקות או ביצים וכיו"ב אין בו האיסור של בישול עכו"ם כיון שיש מציאות שנאכל חי, וע"כ אם הגוי טיגן בצלים על האש [ענדינסט"ע צוויב"ל] מותר לאכול.

ח) כתבנו קצת דוגמאות בגדר מאכלים הנאכלים חיים, והכלל בזה הוא שכל דבר שרוב בני אותו המקום אוכלים אותו חי, אין בזה בישול עכו"ם, והוא הפך את רוב בני המקום אין אוכלים אותו חי יש בזה בישול עכו"ם, והמיעוט נגדו אחר הרוב [עו"כ אף אם המיעוט אוכלים אותו חי, אסורים לאכול כשבשילם הגוי, דנגררים אחר הרוב], ואם יש מאכל שבני מדינה אחת אוכלים אותו חי ובני מדינה אחרת אין אוכלים אותו חי, משנתנה הדיון בכל מדינה כפי מנהגו.

=====

א) כל מבצר הפמ"ג (מבצר ראש יוקם ספי ביתה דף ל"ז ע"ב ד"ב ס"ח) והכמת אדם (פלא ס"ז ד"ב) שאוגנים שלא נגמרו בישולם ומשי"ח אין ראוי לאכלם חיים אסורים משום בישול עכו"ם (והביא"ו ס' ספר הדין סי' ק"ג סק"ד, ע"ש) וז"ל הפיר תואר (סי' ק"ג סק"ד) וקצור שלהן עורן (סי' ל"ח סק"ד י"ח), אמנם בגליון מורשה"א (פלא ס"ז ד"ב ס"א) צידד להקל בזה כיון דמין זה נאכל חי, והובא בדברי להלכה שבשבת הללו (ד"ח סי' ק"ח א"ה).

והלכה לכאן יש להחמיר כפמ"ג והכמת"א ופרי"ת, ובפרט שכן מוכח מדברי הב"ח ולחם חמדות (והסבא כמביא ב"ל בית הפרה סי' ר"ג סק"ד) שנגביל המתבשל ע"י גוי אסור משום בישול עכו"ם אע"פ שמיין זה שייך לאכול חי כשהוא טרוב ולדעת הגליון מורשה"א אין בזה איסור בישול עכו"ם, אע"פ דרעת הב"ח ולי"ח דלא מני מה שהמין נאכל חי, ואף הכמת"א שחולק נעמה הוא מטעם שסובר שנגביל נאכל חי ע"י מעורבים עם שאר מאכלים ע"ש, ולדברי הגליון מורשה"א א"צ לזה, ובלא"ה יש מין נגביל הנאכל חי בפני עצמו וכ"כ הגליון מורשה"א שם שא"צ לטעם הכמת"א, אע"פ שגם הכמת"א נחמיר בזה, וכן נראה מכל האחרונים שם שדבריו מענין זה, וא"כ להלכה לכאורה יש להחמיר בזה.

וכ"ז לגבי פירות שנעשו אינם ראוים לאכול חי משום שלא נגמרו בישולם, ואם ממתין עד שנגמרו בישולם יהי כראוי לאכול חי, אבל אם יש פרי שלעולם לא יהי ראוי לאכול חי ודאי שייך בו בישול עכו"ם לביע"ו, אע"פ שמאותר המין בעצמו יש הנאכל חי, וכמשי"ח הגליון מורשה"א בסוף דבריו שרא נגביל שלעולם יהי טעמו מי, אסור משום בישול עכו"ם אע"פ ששאר מיני נגביל אין בו בישול עכו"ם ע"ש, וא"כ הפיטשע"ס שהקאמפאני"ס משתמשים בו לקאמפאט נגדרלו באופן [כפי מה שמשמנו ממומחה אחר] לעולם אין אפלין אותו חי, וא"כ י"ל דרעו כמין בפני עצמו שלכ"רע יש בו משום בישול עכו"ם וכמו שכתבנו בפנים. ולדאבותני יש קאמפאני"ס שיש להם הכשרים מארגאנאזאצטס שמקלימם גם הם בענין בישול עכו"ם, ואינו נכון, ויש ליהור בזה.

ב) שרי"ע (פ"ה ק"ג סק"ד י"ח) וטו"ו (פסק"ו), ובענין מאכלים שנאכלים ע"י הרחק (אף שאינן שיהיו נהול) יש פולגאט בשו"ע (המבשר ס"ח) והמבשר ס"ח כהמתמירים וכן פסקו רוב האחרונים.

ג) כ"כ משי"ח (ק"ה"ס) בשם ארי"ה, וע"פ בשו"ת מ"ס רבים (פ"ה י"ח ד"ב ב"ה).

ד) אע"פ שבכמתת אדם (פלא ס"ז ד"ב) כי להחמיר על מעיין וריבן משום שאין נאכלין חי אלא לפרקים ע"י הרחק ע"ש, וכן כי בענין השלחן (פ"ה ס"ג) מ"ט בומניו נשנהו הנדב והרבה אפלין המיעור"ו חיים ואפשר לקנותו בחנות [מתוך] לרעיונות דקות וארוכות] ובפרט נאכלים הרבה עם תערובות שאר נאכלים (כגון) עם לעטע"ס עכו"ם וע"פ בעתה המין שפאכל הנאכל חי ע"י תערובות אין בו משום בישול עכו"ם, וז"ל בספר מבית לוי (פסק"ס פמאנא פלא ס"ז ד"ב) ש"א י"ח ד"ב (המ"ל), ע"כ כתבנו בפנים להקל בזה.

ה) בדרך אגב מה שכתבנו הבעלים נאכלים חיים ע"י תערובות, כן הוא המציאות בומניו, ויש בה דבר חידוש בשו"ת מורשה"א (ח"ב סי' ע"ב) שכתב ובעלים חי כרוי נאכל שאין נאכל חי ויש בזה משום בישול עכו"ם משום הא דאמר ח"ל שבעלי חיים קטן לגוף ע"ש, אמנם למעשה בומניו אפלין אותו חיים חידוש. (ובאמת צריך שיש איוב אמת את דאמריין מלאכילין), וכבר העיר השבט הלוי (ח"ב סי' ק"ה) בזה על המורשה"א ע"ש.

ו) כ"כ הנגה"ט (פסק"ס פמאנא פלא ס"ז ד"ב) וז"ל (פלא ס"ז ד"ב) ורובן השלחן (פסק"ס י"ח) ועוד.

דברות קודש מכ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

(המשך מעמוד הקודם)

כגונא דא כל זמנא דישאל עבדו רעותא דמארהון, הא על פתורא דמלכא אכלי, וכל סעודתא אתתקן להון כו', ואי לאו הא סעודתא לכלבא, ואסתלק לון תמצית כו'. וזה שאמר הכתוב והוכיח אברהם את אבימלך זה הקב"ה (סידור הארז"ל על לודד בשנתו), על אודות באר המים הוא השפעה עליונה סעודתא דמלכא, אשר גזלו עבדי אבימלך, הם השרים החיצונים אשר סביב יתהלכון ואינם נותנים לישראל אלא התמצית, עכ"ד. ולפי דרכינו רמז בבאר המים אשר גזלו עבדי המלך, על עיכוב התפלה, וכמו שכתב בערוגת הבשם בפרשתן כי בא"ר ראשי תיבות ר"יממות א"ל ב"גרונם, והוא באר המים להמשיך חסדים טובים, ע"ש. ועל דבר זה הוכיח אברהם את אבימלך, כביכול קוב"ה, על אודות באר המים אשר גזלו עבדי אבימלך, והוא בחינת סתם תפלותי, אין דורש ואין מבקש.

ובזה יתבאר הכתוב ויטע אשל בבאר שבע, חד אמר פרדס, רמז על לימוד התורה כאמור, שעל ידי עסק התורה מתבטל כח המזיקין, וחד אמר פונדק, וביאר בערוגת הבשם בפרשתן כי אברהם אבינו נטע פונדק להורותם ולהשכילם באיזה אופן יעשו להם סדר הנהגה בלילותיהם, ע"ש. ויש להוסיף שנטע פונדק, ללמד להם סדר הלילה שילכו לישכב כלילה בזמן, בכדי שיוכלו לקום באשמורת הבוקר בזמן ולעסוק בתורה. ונודע מה שכתב א"ז וזלה"ה בייטב פנים (אור המקיף אות יב) לפרש החרוז מבעל החרדים, קדושיך בניך בין העמים, מסרו נפשם כמו עולות ושלמים, לרצון שנת עינים נדדה. כי שבירת תאוות שינה להיות עומד ושונה בתורה הוא מעין מסירות נפש, וכמו שכתב רש"י בסמ" חולין (דף קכ. ד"ה לרבות) כי נפש לשון תאוה וקורת רוח שהנפש נהנה ממנו. וכשמבטל תאוותו ורצונו מפני רצונו ית"ש ומגדר שינה מעיניו, הרי הוא כאילו מוסר נפשו והנאתו לה'. ובהו כתב לנעו. סוף התורה לתחלתה, ולכל היד החזקה, זהו רוח גבורה לכבוש היצר, ולכל המורא הגדול, זהו יראה גדולה שהכניס בלב ישראל, אשר עשה משה לעיניו כל ישראל, לנדד שינה מעיניהם בכל לילה, וכפי הרמז משה לעיניו כ"ל ישראל, סופי תיבות ליל"ה, בראשית היינו בהקיצו משינתו, יתבוננו כי ברא אלהים את השמים ואת הארץ, וצריך לקום לעבודתו לעסוק בתורה, עכ"ד. ודבריו הקדושים הוה מרגלא בפומיה דאבא מארי זלה"ה ותורת חסד על לשונו דבדורינו האחרון אין צורך למסירות נפש ממש, כי גם על ידי שבירת תאוות השינה לקום באשמורת הבוקר נחשב כמסירות נפש, ובהו יכולים לתקן כל פגמי הנפש. ומעתה על ידי שיתאמצו ויזדרזו לקום באשמורת הבוקר לעסוק בתורה, שהוא מעין מסירות נפש, ויקרא שם בשם ה' אל עולם, וצלי תמן בשמא דה' אלהא דעלמא, שיכולים להתפלל ואין כח ביד החיצונים לעכב את התפלות מלעלות, כי כל העוסק בתורה המזיקין הרוצים לעכב תפלות בני ישראל בדילין הימנו.

עכ"פ היוצא לנו מזה, לשיטת רבי יהודה דפרדס תיקן להם, די לעסוק בתורה באיזה זמן שיהיה ביום, וכח הקדושה של התורה חזק מאד שהיה מזיקין בדילין הימנו ולא יעכבו התפלות, אמנם לרבי נחמיה פונדק תיקן להם, לרמוז על השכיבה כלילה בזמן, בכדי שיוכלו לנדד שינה מעיניהם לעסוק בתורה באשמורת הבוקר כאשר נהגו חסידים ואנשי מעשה, ובאופן זה יכולים לעמוד ולהתפלל לפני הקב"ה והתפלות מתקבלים ברחמים וברצון. ודרך זה למד אברהם אבינו לדורות עולם לעשות פעולות הראויות לבטל כח החיצונים על ידי שיבואו בביהמ"ד לחבר יום ולילה בתורה, ואז יקרא שם בשם ה' אל עולם.

והנה בומניו אלה מי האיש שאינו מצפה לרחמי שמים, הלא זקוקים אנו לרחמי שמים מרובים בכל יום, כל אחד מישראל יש לו בקשות שמבקש ומתפלל בכל יום אל הקב"ה, אך שרי החיצונים מעכבים התפלות מלעלות, ועל כן עלינו לקבל על עצמינו לבא בביהמ"ד באשמורת הבוקר ולשבר תאות השינה, ועל ידי כח התורה ומסירות נפש ויקרא שם בשם ה' אל עולם, וצלי תמן בשמא דה' אלהא דעלמא, שיהיה יכולת לעמוד להתפלל, ויתבטלו כוחות החיצונים, תתקבל צלותהון ובעותהון דכל בית ישראל קדם אבוהון די בשמיא, ויעשו פרי לטובה להשפיע לנו כל מילי דמיטב, והשי"ת יעזור שבוכות לימוד התורה בבוקר יתקבלו תפלתינו ובני ישראל יושעו בכל טוב, עדי נזכה לביאת גואל צדק בהתרומוות קרן התורה וישראל בהתגלות כבוד שמים עלינו במהרה בימינו אמן.